

Zet Waterstaat inpoldering van de Markerwaard door?

Eén van de plannen uit de jaren twintig was landaanwinst door middel van inpoldering en het ziet er naar uit dat dat argument voor de Rijkswaterstaat voldoende is om de drooglegging van de Markerwaard door te zetten.

De voorbereidingen ervoor vinden gewoon doorgang ook al is de beslissing nog niet genomen. Steeds verschijnen er nieuwe stukjes dijk. Gevreest wordt dat het parlement voor een fait accompli wordt gezet omdat de voorbereidingen al zo ver zijn dat men niet meer terug kan en dan zal er heel wat moeten gebeuren om de zaak alsnog terug te draaien. Een voorbeeld daarvan was de beslissing van de Tweede Kamer inzake de Oosterschelde in 1974. De druk van actiegroepen was toen echter zo sterk geworden dat men de zaak opnieuw in discussie nam en ten slotte tot overeenstemming kwam over een dam met doorstroomopeningen in plaats van een volledige afsluiting.

De kracht van de actiegroepen is met betrekking tot het openhouden van de Markerwaard echter nog niet sterk genoeg en men heeft nog onvoldoende steun van de heren politici. De 'ijzeren ring van de beslissers' bestaande uit ministers, topambtenaren, kamerleden en andere invloedrijke personen moet doorbroken worden aldus Henri Goverde, voorzitter van de Vereniging tot behoud van het IJsselmeer in zijn laatste jaarrede.

De aanvang van de bouw van de Oostvaardersdiepelijk evenwijdig aan de dijk Muiderberg-Lelystad heeft de tegenstanders van de drooglegging ernstig verontrust. Met deze bouw is men, volgens ingewijde, onlangs op twee plaatsen begonnen, namelijk bij Muiden en bij Lelystad. Mededelingen als zou deze dijk er alleen maar voor dienen de verzilting van de Markerwaard te voorkomen heeft hen niet kunnen overtuigen en men is bang dat hij daarvoor niet alleen wordt aangelegd, maar eveneens als onderdeel van de ringdijk van de Markerwaard.

Een besluit over de Markerwaard zal binnen afzienbare tijd genomen moeten worden aan de hand van een tweetal adviezen. Eén van de Raad voor de Waterstaat, die tot inpoldering adviseerde. Het tweede advies, van de Rijks Planologische Dienst, kwam onlangs gereed. Ook daarin wordt inpoldering geadviseerd, volgens de zogenaamde zesde variant. Eén derde water, twee derde land.

Het is thans dringend gewenst dat een flinke georganiseerde actie op touw komt die tot doel heeft de reeds bestaande actiegroepen te steunen in hun strijd voor het openhouden van de Markerwaard.

De redactie van Het Vogeljaar roept al haar lezers en andere belangstellenden op de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer zoveel als mogelijk is te steunen (zie ook jrg. 26, pag. 308).

Landbouwgrond hebben we niet nodig, een tweede Schiphol evenmin. Open water echter wel, enerzijds als drinkwaterreservoir en als recreatiegebied en anderzijds ten behoeve van flora en fauna. We denken daarbij niet in de laatste plaats aan de vele duizenden overwin-

terende watervogels. De grote belangrijkheid van het gebied is onlangs nog weer eens vastgelegd in het rapport 'Evaluatie van West-Europese overwinteringsgebieden van watervogels' van de Deltadienst van de Rijkswaterstaat.

Laat de regering geen beslissing nemen waarvan bij voorbaat vaststaat dat men er over een aantal jaren spijt van heeft, want dan is het te laat.

Nederland let op uw zaak . . .

De redactie

Natuurbescherming: Markerwaard gebaseerd op achterhaalde groei-filosofie

'Het kabinet zou er goed aan doen, voordat het een besluit neemt over de Markerwaard, een alternatief scenario uit te werken dat niet is gebaseerd op een onbegrensde groei van produktie en consumptie, maar op een toekomstbeeld waarin veel zuiniger wordt omgesprongen met ruimte en stilte, natuurlijke verscheidenheid en kostbare hulpbronnen als helder water en zuivere lucht. Dan zou wel eens kunnen blijken dat een hectare zoet water in het centrum van ons land een hogere toekomstwaarde heeft dan een hectare land'. Dit stelt P. Nijhoff, directeur van de Stichting Natuur en Milieu, in een commentaar op een pleidooi van R.J. de Wit vóór inpoldering van de Markerwaard, zojuist verschenen 'in Natuur en milieu' 79/11.

Het betoog van De Wit - Commissaris der Koningin in Noord-Holland - gaat uit van het standpunt dat de nieuwe polder welkome ruimte biedt voor verkeerswegen, landbouw, woningbouw, een tweede nationale luchthaven, recreatie en zelfs natuurterreinen. 'Ook als men tot de conclusie zou komen dat een inpoldering van de Markerwaard een definitieve verslechtering betekent voor de thans in dit gebied overwinterende duikende en andere vogelsoorten, dan moet dat gegeven worden afgewogen tegen alle andere argumenten die pleiten vóór inpoldering van de Markerwaard', aldus De Wit.

Nijhoff betoogt dat die argumenten Natuur en Milieu nooit hebben aangesproken. 'Zij komen uit de filosofie dat aan de wensen van alle sectoren van onze wellevende samenleving blijvend moet worden voldaan. Die filosofie dateert van de jaren vijftig, toen het ontwikkelingsoptimisme, althans buiten de milieubeweging, nauwelijks grenzen kende', aldus Nijhoff. Voor de natuur- en milieu-

beschermingsorganisaties is het echter, volstrekt niet vanzelfsprekend - dat perifeer gelegen gebieden uit hun vermeende isolement moeten worden verlost door de aanleg van vierstrooks autosnelwegen; - dat het Nederlandse aandeel in de Europese landbouwproductie nog verder moet worden vergroot; dat de bestaande stedelijke gebieden en de groeikernen op het oude en het nieuwe land niet in staat zijn de behoefte aan woningbouw mogelijkheden op te vangen; dat de energieschaarste en geluidsoverlast geen halt moeten toeroepen aan de ongebreidelde groei van het luchtverkeer; - dat de openlucht recreatie ver van de woongebieden wordt bevorderd, zodat nieuwe verkeersstromen ontstaan en - dat nieuwe natuurgebieden worden aangelegd onder gelijktijdige opoffering van bestaande natuurgebieden met andere, deels nog ongekende functies'.

De Vogels van het IJsselmeer

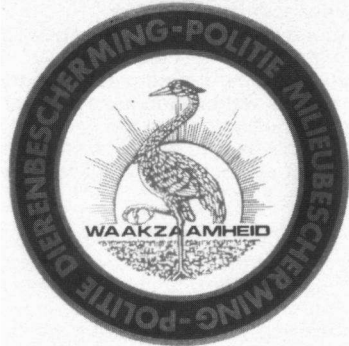
Onder deze titel hebben Hans Molenaar en Gerard Müskens in Natuur en Milieu 79/10/6 een artikel gepubliceerd waaruit nog weer eens de, ook internationaal, grote ornithologische betekenis van de Markerwaard blijkt. Een eventuele inpoldering van de Markerwaard zal dan ook funest zijn en niet alleen voor de vogelsoorten die daar overwinteren maar ook zal dat zeer nadelig zijn voor de in de omgeving gelegen plasengebieden zoals het Naardermeer, Oostvaardersplassen, Waterland en het Kleine IJsselmeer. Eveneens uit een oogpunt van natuur- en landschapsbehoud is inpoldering volstrekt uit den boze. Op de Nederlandse overheid rust de zware verantwoordelijkheid dit prachtige gebied in zijn huidige staat te handhaven. Het open IJsselmeer is onmisbaar zowel voor de watervogels als voor de mensen. De conclusies van de schrijvers worden door de redactie van Het Vogeljaar volledig onderschreven.

Zestig jaar 'Politiedierenbescherming'

Op 12 juli 1979 was het zestig jaar geleden dat de Bond van Politieambtenaren in Nederland tot Bescherming van Dieren, beter bekend onder de naam Politiedierenbescherming, werd opgericht. Deze organisatie stelt zich ten doel de beginselen waarop dieren- en natuurbescherming behoren te rusten, meer ingang te doen vinden onder politieambtenaren in Nederland. Tevens activeert zij haar leden dieren te beschermen, hetzij op preventieve hetzij op repressieve wijze, tegen mishandeling en kwelling, op grondslag van daadwerkelijke, dat wil zeggen onmiddellijke hulpverlening. Gedurende meer dan vijftig jaren geeft Politiedierenbescherming een maandblad uit met informatie over dieren- en natuurbescherming en vooral misstanden in de dagelijkse praktijk, waarbij veel aandacht aan het vogelbeschermingswerk wordt besteed. Politiedierenbescherming is ook één van de partners in het Nederlands Comité Bescherming Trekvogels. Ruim tien jaar geleden bracht Politiedierenbescherming de hand-

leiding 'Praktische Dierenbescherming' uit, een verzameling van wetten en bepalingen op het gebied van de dieren- en natuurbescherming, voorzien van de nodige toelichting.

Met een jubileumbijeenkomst in de Jaarbeurs te Utrecht op 24 oktober 1979 werd aandacht aan deze bereikte mijlpaal besteed. Daarbij werd een nieuw informatie-

Sticker van 'Politiedierenbescherming'.

blad met achtergrondgegevens over deze organisatie gepresenteerd. Een speciaal jubileumnummer van het maandblad 'Politiedierenbescherming' onderstreepte het geheel nog eens. Om de bredere werking van de organisatie meer tot uitdrukking te brengen zal in de toekomst de aandiuiding 'Politiedierenbescherming-Politiemilieubescherming' meer gehanteerd worden.

Iedereen die werkzaam is als opsporingsambtenaar op het gebied van de dieren- natuur- of milieubescherming kan zich als lid aanmelden. Anderen kunnen donateur worden. De minimum contributie of donatie bedraagt f 10,- per jaar. Leden en donateurs krijgen het maandblad toegestuurd.

Nadere informatie verkrijgbaar bij het Secretariaat van 'Politiedierenbescherming/Politiemilieubescherming, Theresialaan 51, 5262 BL Vught, 073-562989.

Massale trek van Boerenzwaluwen

Na een periode van slecht weer met veel regen en kou namen wij op 14 en 15 juni 1979 een massale trek van Boerenzwaluwen waar.

Op 14 juni werden circa 1000 exemplaren per uur waargenomen in groepen van circa 120 stuks. Na 15.30 uur werden de aantallen kleiner. Het totaal werd geschat op 8000 exemplaren. Op 15 juni vond er gedurende 2 uren in de morgen trek plaats. De aantallen lagen gedurende die periode aanmerkelijk hoger; circa 3500 exemplaren. De waarnemingen werden gedaan langs de IJsselmeerdijk in Flevo-land, ten noorden van Lelystad. De trekrichting was west tot zuidwest. Mogelijk ligt de oorzaak in voedselgebrek. Buien en windvlagen bleken een sterkere stimulans voor de trek dan oplaringen.

• L. H. A. Wagter, Gantel 9, 8032 BP Zwolle.